

2022-06-22
Ju2022/02222

Justitiedepartementet

Brottsförebyggande rådet
Box 1386
111 93 Stockholm

Uppdrag att stärka skolans förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism

Regeringens beslut

Regeringen ger Brottsförebyggande rådet (Brå) i uppdrag att ta fram ett metodstöd för att hantera och utreda oro för våldsbejakande extremism samt ett informationsmaterial om våldsbejakande extremism och radikaliserings- och rekryteringsprocesser. Metodstödet och informationsmaterialet ska vara särskilt anpassat för att kunna användas inom skolväsendet. I uppdraget ingår även att genomföra riktade informationsinsatser till skolpersonal och andra relevanta aktörer, samt att vid behov och kopplat till frågor om våldsbejakande extremism ge lokala aktörer stöd att utveckla lokal samverkan mellan t.ex. skola, socialtjänst och polis. Myndigheten ska inom ramen för uppdraget inhämta synpunkter och erfarenheter från relevanta myndigheter och aktörer.

Uppdraget ska genomföras inom ramen för verksamheten vid Center mot våldsbejakande extremism (CVE) vid Brå. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) senast den 1 december 2023.

Bakgrund

Det svenska skolväsendet ska vara en säker och trygg utbildnings- och arbetsmiljö. Barn har rätt till skydd mot alla former av våld och rätt till stöd för att få sina rättigheter tillgodosedda. De senaste åren har ett antal våldsdåd med dödlig utgång utförts i svenska skolor. Vid vissa av dessa våldsdåd har gärningspersonen inspirerats av våldsbejakande extremistiska ideologier.

Idag finns en omfattande spridning av våldsbejakande extremistiskt material på olika digitala plattformar, tillsammans med information om hur

potentiella gärningspersoner kan gå till väga för att genomföra ett våldsdåd. Individer, i vissa fall ungdomar, kan också rekryteras och uppmuntras till att utföra våldsdåd via kontakter i digitala miljöer. Mycket av det säkerhetsarbete som hittills har gjorts i skolorna inom detta område har fokuserat på det akuta skedet, när en attack väl inträffar. Detta är dock inte tillräckligt, utan även det förebyggande arbetet behöver stärkas för att utveckla skolornas förmåga att upptäcka och förhindra att unga radikaliserar och begår våldsdåd.

Yrkesverksamma i skolväsendet behöver stöd i hur de ska bemöta och hantera elever som uttrycker intresse för våldsbejakande extremism. Ett ökat fokus behöver läggas på det förebyggande arbetet och på samverkan mellan relevanta aktörer och myndigheter.

Brå har, genom verksamheten vid CVE, ansvaret för att utveckla det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism på nationell, regional och lokal nivå. Det gör CVE genom att ge ett behovsanpassat stöd till bland annat kommuner, vara ett kunskapsnav och bidra till att skapa en högre grad av effektivitet och samordning i de förebyggande insatserna.

CVE har utvecklat ett metodstöd som yrkesverksamma, framför allt inom socialtjänsten, kan använda vid utredning och bedömning av oro för våldsbejakande extremism. En anpassning av metodstödet till yrkesverksamma i skolväsendet ska tas fram så att det kan användas som stöd i det förebyggande arbetet. CVE ska även ta fram ett informationsmaterial om våldsbejakande extremism och radikaliserings- och rekryteringsprocesser som är särskilt anpassat för skolväsendet. I uppdraget ingår även att sprida materialet till skolpersonal och andra relevanta aktörer.

För att motverka våldsdåd där gärningspersonen inspirerats av våldsbejakande extremistiska ideologier krävs att skolpersonal har kunskap om våldsbejakande extremism och hur radikalisering kan motverkas. CVE vid Brå ska därför ta fram och sprida kunskap i syfte att stärka det förebyggande arbetet.

På regeringens vägnar

Morgan Johansson

Karin Norberg

Kopia till

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Polismyndigheten
Socialstyrelsen
Statens skolinspektion
Statens skolverk
Säkerhetspolisen
Specialpedagogiska skolmyndigheten
Sveriges Kommuner och Regioner